

4. Шашлова Анастасія. Сучасні методи діагностики рівня розвитку дітей з особливими освітніми потребами. *Інклюзивне навчання*. Миколаїв. 2021. С. 78-84.

ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ ТА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ МОЛОДІ

Діденко О.Г.

Національний університет «Полтавська політехніка

імені Юрія Кондратюка»

oleh.didenko08@ukr.net

Яланська С.П.

Полтавський національний педагогічний університет

імені В. Г. Короленка

yalanskasvetlana@gmail.com

Шалівська О.В.

Полтавський національний педагогічний університет

імені В. Г. Короленка

vladimirshalivsky@gmail.com

В умовах воєнного часу надзвичайно важливо відчувати віру у власні сили, діяти не дивлячись на будь-які перешкоди, пам'ятати, що успішна розбудова Української держави залежить від кожної особистості. Лише самосвідомість та наполеглива праця можуть сприяти успіху у складних життєвих умовах. Здатність особистості виявляти свою національну та громадянську ідентичність у повсякденному житті і в умовах складних життєвих ситуацій на сьогодні є надзвичайно важливою [1].

У часи війни ключовою складовою процесу виховання в закладах середньої та вищої освіти є орієнтація на утвердження української національної та громадянської ідентичності на основі національних цінностей України, таких як: соборність, самобутність, гідність [2].

Значна увага ціннісним аспектам приділяється у межах засідань психологічної студії «Шлях до успіху» факультету психології і соціальної роботи ПНПУ імені В.Г. Короленка, де розглядаються питання життєстійкості, резильєнтності, національної ідентичності, культурно- історичних цінностей, розглядається проблематика етнопсихологічних досліджень (див. рис.1).

Рис. 1 Засідання психологічної студії «Шлях до успіху»

У межах тижня факультету психології і соціальної роботи та Дня спільнодії Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» 22 квітня 2025 року було проведено Регіональну громадську платформу «Життєстійкість та національна ідентичність у суспільному вимірі», де порушувалися актуальні проблеми формування життєстійкості та національної ідентичності особистості в умовах війни, висвітлювалися виклики, які існують в українському соціумі й негативно впливають на суспільні настрої та поведінку. Зокрема, на міждисциплінарному рівні науковці, психологи, педагоги, історики, юристи, представники влади, правоохоронці обговорювали актуальні питання: досвід факультету психології і соціальної роботи ПНПУ імені В.Г. Короленка з упровадження заходів у межах тематики Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»; національно-патріотичне виховання молоді в умовах воєнного та повоєнного часу; роль

правоохоронних органів України в забезпеченні життєстійкості та національної ідентичності особистості в суспільному вимірі; «як виховати в собі українця?»; пам'ятники, пам'ятки, топоніми:

Закон про деколонізацію та його вплив на національну свідомість;

фотопроект «Мати – це весь світ, що був і буде» як символ утвердження стійкості та прояв глибинної ідентичності в українській культурі;

проект «Повна скриня»: утвердження української ідентичності у взаємодії бізнесу, освіти, науки та громадськості; юридичні терміноконструкти як форми правової визначеності щодо національної ідентичності в законодавстві України; українська мова та культура як маркери «свій» / «чужий»;

«національна ідентичність назавжди, чи це право треба відвойовувати кожному поколінню?»; підтримка життєстійкості жителів Полтавської громади психологічною службою міста; зміцнення стійкості через цілющу силу символу.

Таким чином, питання життєстійкості та національної ідентичності молоді потребують особливої уваги в умовах воєнного часу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Діденко О., Яланська С. Національно-патріотичне виховання молоді в закладах освіти України: психологічні аспекти // Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія. 2024 С. 102-106. URL: https://www.psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/4_2024/18.pdf
2. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, № 46, ст. 116. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2834-20>

ПРОБЛЕМА ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ТИПІВ ОНЛАЙН-ІДЕНТИЧНОСТІ

Дорошенко І.С.